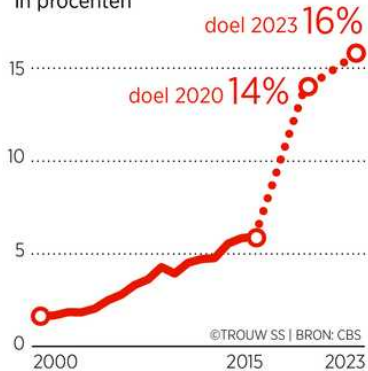

We besparen veel te weinig op energie

Aandeel duurzame energie van totaal verbruik

In procenten

transitie - Er komen windmolens en zonnepanelen bij. Maar te weinig. Vooral omdat het energieverbruik zo stijgt.

FRANK STRAVER, REDACTIE
DUURZAAMHEID & NATUUR

Nederland moet extra inzetten op energiebesparing. Het energieverbruik is zo hoog, dat alle nieuwe windmolens en zonnepanelen nog tekortschieten om het energieverbruik voldoende groen te maken. Dat zeggen energiekenners in een rondgang van Trouw. Er zijn scherpe regels en wetten nodig.

Energiebesparing is al jarenlang een ondergeschoven kindje bij overheid, bedrijven en burgers. Opmerkelijk, zegt energie-expert Pieter Boot van het Planbureau voor de Leefomgeving, omdat het de meest aantrekkelijke optie is om 'groener' te worden.

"Energiebesparing verdient zichzelf terug, terwijl zonnepanelen en windmolens nog wel subsidie nodig hebben."

Het afgelopen jaar is in Nederland weliswaar meer groene energie opgewekt, maar doordat we meer energie zijn gaan gebruiken, is het percentage duurzame energie nauwelijks toegenomen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek meldde gisteren dat het aandeel duurzame energie in een jaar tijd met slechts één

procentpunt steeg, tot 5,9 procent. Het totale energieverbruik steeg 4 procent.

"Teleurstellende getallen", stelt Boot. En zorgelijk. "Want ga maar na. Over drie jaar, in 2020, moet het aandeel duurzame energie 14 procent zijn, zo is in Brussel afgesproken. En in het landelijk energieakkoord is 16 procent duurzame energie vastgelegd voor 2023."

Als het energieverbruik blijft stijgen, kan het wel eens heel lastig worden om dat te halen, zegt Boot. Volgens hem moet energiebesparing sterk op de agenda komen te staan, ook bij een nieuw kabinet. Daarvoor zijn nieuwe wetten en regels nodig. Een 'dwingend instrumentarium' noemt Boot dat.

"Energiebesparing is een hoofdpijndossier van de overheid, al jaren", zegt ook directeur Olof van der Gaag van de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie, de belangrijkste branchevereniging van groene energiebedrijven. Veel mensen kopen liever zonnepanelen dan isolatieschuim voor tussen de muren. "Zonnepanelen hebben nu eenmaal een hogere wow-factor", verklaart Van der Gaag.

Energiebesparing is noodzakelijk, om het aandeel 'groene' energie op te krikken, zegt ook hij. Zeker als het energieverbruik zo stijgt, is het 'dweilen met de kraan open'. Ook Van der Gaag oppert dwingende maatregelen. Hij suggereert dat voor de energieafname van bedrijven maxima gaan gelden. En de eisen voor energielabels voor huizen moeten omhoog, vindt hij.

Bij de uitvoering van het energieakkoord uit 2013 schoot energiebesparing al een paar keer tekort. Demissionair minister Henk Kamp van economische zaken dreigde toen met harde wettelijke eisen en boetes voor de industrie, de grootste energieslurper. Maar zover kwam het niet. In plaats

daarvan zijn extra afspraken gemaakt met bedrijven. Voor zuiniger huishoudens zijn ook extra beloften gedaan, vorige week nog.

Ed Nijpels, die bij de Sociaal-Economische Raad er waakt over het energieakkoord, denkt daarom nog steeds dat 16 procent duurzame energie in 2023 haalbaar is, ondanks het slakketempo waarin het aandeel nu vooruitgaat. Nijpels zegt dat de nieuwe windmolenparken die Nederland op zee neerzet flink gaan helpen. Maar ook hij vindt dat de energiebesparing op zijn zachtst gezegd moeizaam verloopt. "Dat terwijl bijvoorbeeld isolatie snel geld bespaart. Alle energie die je niet verbruikt, hoef je ook niet op te wekken."

Expert Kees van der Leun van het gerenommeerde adviesbureau Ecofys bevestigt dat meer energieverbruik het aandeel groene energie dwarszit. Maar dit effect moet ook weer niet worden overdreven. "Als het landelijke energiegebruik gelijk was gebleven, lag het aandeel duurzame energie net boven de 6 procent." Dat is gezien de grote ambities alsnog te weinig, zegt Van der Leun. "De verduurzaming moet op alle fronten sneller."